

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill. Negyedévre 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
---	--	--	---

Közvélemény.

Aliud stans, aliud sedens loquitur.

Ugy látszik, e régi, a következetességet jellemző közmondás után igazodik a mai ellenzék is, mely másképp beszélt, mikor a kormány rudja mellett állt és másképp beszél most, mikor az ellenzék kemény padjain ül. Míg a miniszteri bársonyszékek mellett settenkedett, a pusztabagosi közgyűlés határozata is a nemzeti akarat megnyilatkozása volt, oly hatalmas közvélemény, mely már a legszélsőbb periferiáig is eljutott, de most, hogy az ellenzéki padokon ül, a legmagyarabb vármegyék és városok impozáns megnyilatkozása sem közvélemény, hanem szolgálkűség: „Aliud stans, aliud sedens loquitur!”

De ezzel a közvéleményben rejlő erőt is csak úgy kikezdi az ellenzék, mint a parlamentárizmust a technikázás veszedelmes játékaival. Veszedelmes játék mindkettő. Mert közvélemény respektálása nélkül parlamentárizmus sem képzelhető. Nemcsak azért, mert a parlament mindenkor megalakításánál, a választásokon, a közvélemény ereje ad többséget az egyik pártnak és uralkodóvá teszi, a másikat pedig esetleg elüzi a hatalom magaslatáról, — hanem azért is, mert parlamenti válság idején mindig a közvéleményhez fordulnak az illetékes politikai tényezők és igazmondásra provokálják.

A közvéleményt a választók sokasága alkotja. A választók nagy sokaságának az országos képviselőkön kívül a megyékben és városokban is vannak mandatáriusai. — Ezeknek többsége a választók többségének akaratát juttatják kifejezésre. És ezt figyelembe nem venni vétkes gondatlanság, frivol könnyelműség. Erre azt mondani: szolgálkűség, olyan meggondolatlan megsértése a közvéleménynek, mely megtorlásért kiált. Nem is fog elmaradni, ha majd a választási urnáknál találkozunk ismét.

Ezt ne felejtse el az ellenzék. Ne felejtse el már azért sem, mert legtöbbször ő maga hivatkozik a közvéleményre, tehát ne dobáljon követ abba az erőforrásba, melynek vizét ő szomjuhozza legjobban.

De hát mi itt a vidéken, kik csak mint jámbor választók alkotjuk a közvélemény egy részét, bármily büszkeséggel tölt el a tudat, hogy az ország legnagyobb tekintélyű testülete, az országgyűlés, válságos helyzetben bennünket hív fel ítéletmondásra, mégis felmerül a kérdés: milyen erkölcsi alapon mondjunk ítéletet mi, kik a törvényhozás termén kívül élünk, kik a dolgokat csak halomásból (értsd olvasás) ismerjük és csak azt halljuk, amit elmondanak, nem pedig azt, amit elhallgatnak? Mily erkölcsi forrásból táplálkozik az az erő, mely a mi igazmondásunkban irányt szabjon és abszolút hatalommal döntsön a hivatásos törvényhozók vitás, peres dolgaikban?

Ez az erkölcsi erő a népek geneológiájában, jogfejlődése történetében van lerakva. Mert nincs nép a földkerekségen egyetlen sem, melynek előbb lett volna törvénykönyve és csak azután jogszolgáltatása. A népfejlődés történetében mindig előbb találkozzunk a bíróval és csak azután a törvényhozóval. A népek életében kifejlődött jogszokások és joggyakorlatok képezték minden kódexnek jegecesedési pontját.

Ime: „A nép szava Isten szava” nem üres frázis. Ez érvényesült nemcsak az eredet alapfokán, hanem ez érvényesül a jogfejlődés fokán is. Mert ma is, mindenhol, a politikailag legfejlettebb nemzeteknél is, ha megakad a törvényhozás gépezete, az „on revient toujours” tapasztalata szerint, a közvéleményre, a népre hárul a feladat, hogy tömegerejével adjon lendületet a törvényhozás megakadt gépezete lendítőkerekének.

Ime a közvélemény aktív szerepe és döntő hatalma a politikai életben, amelyet csűrőssal, csavarással kijátszani nem lehet.

Most azonban nem állította meg az ellenzék a lendítőkereket, hanem a törvényhozás gépezetének legnemesebb részei ellen követett el merényletet és közönséges szavazógéppé degradálta és hajtja szüntelenül, mint az üresen kelepelő szélmalmot. A közvélemény tehát e csuf játék ellen fordul. Ezt be kell szüntetnie ezredéves alkotmányunk nevében.

A rátermett ellenzéknek igen szép a hi-

Próbáratétel.

Irta: **Léon Frapié.**

Az óvodában nagy ujság van: Félicienne kisasszony férjhez megy.

Az öt éves Tototte-ot nagyon bántja ez a dolog. Csecsemőkorra óta a bölcsőde gondjaira bízták, azután az óvodába került s szülőit csak éppen hogy észrevette egyszerűen, de jóformán alig ismerte őket. Mert reggel mindig álmos volt, este meg már aludt, a mikor meglátogatták. Így hát az otthon eszméje nála nem az igazi otthon, hanem az iskolát jelenti, a hol a napnak legnagyobb részét tölti s a hol mademoiselle Félicienne is ott van.

Mademoiselle az ő szemében egy neme a mamáknak, azzal a különbséggel, hogy jobban az övé, mint az igazi mamák. Hogy az anya mamája valakinek, az szükségszerűség, tény, a mit megváltoztatni nem lehet, de mademoselle úgy gyermekének fogadta Tototte-ot, megnyerte, napról-napra hódította meg szemével, életerejével, lényének bensőségével, a magáévá tette őt. Így hát a tulajdonjoga egyre éber maradt.

A többi tanítvány versengése e téren nem zavarja Tototte-ot, őt különösen kedveli a kisasszony s bizonyos tekintetben „egyetlen gyermek”. Orvosi rendeletből bír

nyaktartót visel, mely egyik oldalon magasabb, mint a másikon s arra való, hogy a rossz fejtartását — mindig egyik oldalra hajtja fejét — megjavítsa. Ez a nyaktartó néha megfordul. A mademoiselle mindannyiszor helyreigazítja. Ebből látható, hogy sokkal többet foglalkozik vele, mint a többi gyermekekkel.

Tototte kérdezősködik:

— Mit tesz az, hogy mademoselle férjhez megy?

A válasz kétségbeejtő:

— Mademoiselle is mama lesz, mint a Tototte mamája, vagy a Cricrié. Lesznek apró gyermekei, neki magának s azok vele fognak lakni . . .

— És a többiek . . . az iskolabeliek?

— Azokat nem fogja annyira szeretni, mint a sajátjait.

— Egyetlen egy sincs, a kít úgy szeretne ezentul, mint azelőtt?

— Nincs, mert a férjét is szeretnie kell. —

A pünkösdi ünnepek után, Tototte az iskolabábjövetel első reggelén az ajtóban leskelődik. Azt hallotta, hogy a mademoiselle kihasználta a tizenöt napi szabadságot s tényleg férjhez ment. És most bejön az is-

kolába. Vajjon a remény nélküli boldogtalanságot jelenti ez? Mindennek a végét?

— Nem! Mademoiselle egyedül van. — Még nem hozza magával a kicsiny gyermekeit. —

— És ugyanaz a ruha van rajta s ugyanaz a mosolygó arc néz a gyermekekre. Tototte megelégnél: talán nem is változik meg semmi!

Fájdalom, alig terelte össze Félicienne tanítványait a terembe, a következő beszédet intézi hozzájuk:

— Nem tudjátok az ujságot? Nevet változtattam, most már nem vagyok mademoiselle Félicienne, hanem madame Legrand. Ezután nem kell mademosellenek szólítanotok, hanem madamenak.

A gyermekek érdeklődve néznek rá s azután játékot találnak ki, melyben madamenak is jut szerep. Csak Tototte nem vesz részt benne. Ő nem képes másként nevezni Féliciennt, csakugy, ahogy nem lenne képes az anyját tegezni. Ideges fuldoklás fogja meg a hangját.

Ha „madame”-ot mond, kell, hogy a „mademoiselle”-t kivesse a szívéből . . . — Olyan ez, mintha így szólna hozzá: — Hallgasson hát ide, maga, a kít nem ismerem! — Miheyst megpróbálkozik vele, mindjárt nem a mademoselleről van szó, hanem valaki-

Önkéntesek figyelmébe!

Aki egyéves önkéntes akar lenni, az egyenruháját és felszerelését **Koros Sándornál Debreczen, Széchenyi utca 34. sz. alatt** (csendőrségi lak-tanya) szerezze be. — Kivánatra költségvetés díjtalan.

vatása, ha feladata magaslatán áll és az elvek harcát vivja. Legyen vita, legyen vihar, legyen szellemi tusa, az érvek erős, kiméletlen viaskodása. Ebből fény fakadhat, az elvek megtisztulnak, az eszmék megfényszerednek. De ne legyen erőszakos kerékkötés. A törvényhozó gépezetet erőszakosan megállítani annyit tesz, mint megállítani a dinamógépet és szólni: „Legyen sötétség!” Hogy ezt a közvélemény nem tűrheti, csak magától értetődik! Még az ellenzéki ségre könnyen hajló magyar közvélemény sem.

Névszerinti gyárilag.

A képviselőház ülése.

Az ellenzék ma korán reggel bevonult a folyosóra, s annak egyik sarkában irodát rendezett be, ahol nyakra-főre gyártották a névszerinti szavazást kérő iverket. Bent az ülésteremben az érdeklődés általános hiánya mellett indult meg a technikázás, amelyen azonban ugylátszik változás állt be, mert ma egyszerre tizenkét névszerinti szavazást vontak vissza s a héten már több beszéd is el fog hangzani a véderőjavaslathoz.

Tudósításunk az ülés lefolyásáról a következő:

Kabós Ferenc alelnök fél tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Bemutatja a miniszterelnök átiratát, a mely szerint a király a képviselőháznak köszönetét fejezi ki születésnapja alkalmából kifejezett szerencsekívánataiért. (Éljenés a Ház minden oldalán.) Bemutatja a miniszterelnök átiratát az 1911-iki szentesített törvényekről, köztük az ez évi költségvetésről. Bemutatja a beérkezett kérvényeket és Szabamégye feliratát az obstrukció ellen.

Ráth Endre a kérvények hovautalása tekintetében az elnöki indítvánnyal szemben ellenindítványt tesz.

Elnök jelenti, hogy használ több képviselő névszerinti szavazást kér és a szavazásoknak holnapra való halasztását indítványozza.

Sorra következnek a mára halasztott névszerinti szavazások.

Pozsony város polgárságának kérvé-

ről, a ki nincs jelen: és akkor szaválnak nincsen értelmé. Tototte csaknem megnémul s harapófogóval sem lehet belőle kihuzni a szót: madame.

És nemsokára kétségbeesítő dolog következik: Tototte hiába szorítja össze az ajkát, hogy a „mademoiselle”-jét megtarthassa, a többi gyermekek „madame”-ja mégis elveszi azt tőle! A szeretett kisasszony felel e szóra, belesimul új nevébe s elfelejtkezik Tototte-ról, aki néma marad.

De hát mit akarnak? Tototte-nak semmije se volt a világon: sem játékszere, sem boldogsága, csak ez az egy kisasszonya, a mademoiselle. És most elvették tőle. Jó. Tototte meg fog halni. Az ebédlőben alig eszik valamit, az udvarban a fal mellett marad állva, mozdulatlanul, fejét vállára hajtva.

De néhány nap múlva Félicienne mégis észreveszi a szegény, szomorú kis gyermeket és jólelkűleg akarja elintézni a dolgot:

— Na, na, te kis bolond! Most is csak az én kis lányom vagy . . . Mindig rád gondolkodom. Épp úgy szeretlek, mint annakelőtte.

— Ah! — szölt Tototte: s vár valami meggyőző bizonyítékot.

— De a kisasszony simogatása csaldottan hagyja s szomorúsága továbbra is megmarad.

nyére vonatkozó elnöki előterjesztés és Justh János ellenindítványa felett szavaznak.

A Ház 01 szavazattal 14 ellenében az elnöki előterjesztést emelte határozattá.

Erzsébetfalva, Körmen, Jászárokszállás, Kisjenő, Zenta, Gödöllő, Makó és Tolna felirataira vonatkozó ellenindítványokat az indítványozók visszavonják és így az elnöki előterjesztéseket a Ház szavazás nélkül emeli határozatokká.

Következett a névszerinti szavazás Bács-Bodrogvármegye feliratára vonatkozó elnöki előterjesztést a Ház szintén elfogadta és elvetette Vertán Etele ellenindítványát.

Végül Szatmárnémeti város felirata felett szavaztak, aztán a napirend megállapításával az ülés két órakor véget ért.

A Szamos-Tisza csatorna ügye a városi tanács előtt.

Tanulmányozzák a régi terveket.

A legutóbb tartott egyik jog- és pénzügyi bizottsági ülésen elhangzott az az indítvány, hogy a város vegye tervbe már most egy hajózható csatorna létesítését. Az indítvány általános nagy tetszéssel találkozott, mert annak horderejét mindenki érezte. Nem is szükséges annak fejtegetése, hogy micsoda közgazdasági hasznót jelentene Debrecenben a hajózható csatorna, amely a Szamost kötné össze a Tiszával Debrecen keresztül. Először az ipar és kereskedelem nyerne vele óriási mértékben, másodsorban azonban a csatorna vízmennyisége a Hortobágyon mértföldnyi széles területeken végig változtatná meg a mai gazdasági állapotokat s lassanként messzire a klimatikus viszonyokat is, — végül pedig céljához juttatná a Hortobágy hasznosításának nagy gondolatát.

— A jog és pénzügyi bizottság úgy határozott, hogy a tanács tegye meg e tárgyban az első lépéseket és a csatorna tervére vonatkozóan keresse meg a Magyar Mérnök és Építész Egyesületet, hogy egy tervpályázat kiírására adjon véleményt. Az általános eszme az volt, hogy a hajózható csatorna a Szamosból induljon ki s a Hortobágy Berettyó, Körös bekapcsolásával torkoljon be a Tiszába. Ezt a tervet kellene részleteiben kidolgoznia annak, aki a csatornázási tervpályázaton résztvenni óhajt.

Ma a tanács foglalkozott ezzel a nagy-

fontosságú kérdéssel és kimondta, hogy a Mérnök Egyesület megkeresését időelőtti-nek tartja, mert az általánosságban felvetett eszmének, a hajózható csatornának története van, amelyből még a részletekre vonatkozóan igen sok felvilágosító adatot lehet meríteni. A hajózható csatorna eszméjével ugyanis már nagyon régen foglalkoztak. Így ez a csatorna benne volt a nagy Széchényi István programjában is. Ő ugyanis a Tisza szabályozással és az aldunai ut megnyitásával nem látta befejezettnek a vizutak építését, hanem azok kapcsán egyéb vizutak létesítését is tervezte. Így többek közt a most felvetett debreceni hajózható csatorna eszméje is élt benne, sőt arra terveket is készített. A terveket nem kisebb ember, mint Vásárhelyi Pál, az akiváló mérnök dolgozta ki, aki a Tiszaszabályozás és az Alduna munkálatait végezte és annak terveit is készítette. Ezek a tervek, amelyek a 40-es években készültek, ma is megvannak és ezeket akarja most a tanács, mielőtt valami intézkedést tenne, tanulmányozni, mert ezek a tervek arról is felvilágosítást adnak, hogy a hajózható csatorna tekintettel Debrecen város fekvésére létesíthető-e.

A terveken kívül vannak még más tervek is, amelyeket a debreceni szamos-tiszai hajózható csatornáról készítettek. Készítőjük egy Kovács nevű hírneves mérnök volt, aki a mai polgármesternek, Kovács Józsefnek nagybátyja volt.

Ugy ezeket a terveket, mint a kulturális hivatálnál esetleg levő régi terveket mind tanulmány tárgyává fogják most tenni s csak azután fordul a tanács a Magyar Mérnök és Építész Egyesülethez a tervpályázati leírás tervének kidolgozása érdekében. Mindenesetre célszerű volna, ha a tanács ily nagy kérdés megoldása iránt minél gyorsabb intézkedéseket tenne, mert a beláthatatlan nagy előnyökkel nyújtó csatorna ügyének elintézésére a leggyorsabb intézkedés sem elég gyors.

A., B., C., D.

Négyes bérletrendszer a színházban.

Zilahy Gyula, a debreceni színház igazgatója kérvényt intézett a városi tanácshoz, hogy engedje meg neki a színházi bérletrendszer módosítását. Az igazgató A., B., C., D., bérletnapokra akarja fölosztani a színi-szezon t e terve mellett főként két érvet hoz fel: a

ked mondtam, senki sem akadályoz meg abban, hogy nagyon, nagyon szeresselek. — Épp úgy, mint annakelőtte . . .

— Ő maga őszinte, meg van róla győződve, hogy épp úgy ragaszkodik a gyermekekhez, mint előbb s nagy szemeket csinál, mikor arcát a gyermekhez hajlítja azzal a szándékkal, hogy egész szívét neki adja most.

Tototte még tétovázó reménységgel mosolyog. Nem, nem igaz, a mit a mademoiselle mond, de azért mégis meg hagyja győzetni magát; mégis rászánja magát, hogy élni fog, mert meg van a lehetősége annak, hogy megszólítsa a mademoiselle-t.

Hosszan fellélegzik, mint a megcsalt asszony, aki megbocsát mégis.

És ekkor, mintha rá sem gondolna, meg fogja a kisasszony kezét, ahol a megszokott olcsó kis gyűrű mellett ott van a jegygyűrű is és lehajtott fejjel, szeméit a kisasszony ujjára függesztve, csendes, elnézően mondja:

— Ugy szeretsz, mint azelőtt? Egészen? Akkor észre kellene venned, hogy a nyaktartóm elfordult . . . lme, már nyolc napja, hogy ferdén áll és még meg se látad! . . .

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet újdonásokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szereshetjük be Weisz Adolf posztó nagykereskedőnél, Debrecen, Kossuth-utca 1. sz. alatt. — Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában.

négyes bérletrendszer egyrészt bérlőkhöz juttatja azokat is, akiknek eddig a roppant nagyszámu jelentkezések miatt ne sikerült bérlőniök, másrészt művészeti szempontokat is szolgál, amennyiben művészeti személyzet többet produkálhat, miután az újdonságokat nem három, hanem négy bérlő-publikumnak mutatja be egymásután s így több ideje marad a tanulásra. Mind a két érv alkalmas arra, hogy meggyőzze a tanácsot az igazgató kérelmének célszerűségéről. Zilahy kérvénye egyébként így szól:

Tekintetes Tanács!

Alóírott színigazgató mély tisztelettel azon kérelmemet terjeszttem a Tekintetes Tanács kegyes színe elé, miszerint indokaim szíves figyelembe vételével a debreceni színháznak eddigi hármassal (A. B. és C. napos) bérletrendjét négyes bérletrendre (A., B., C. és D. napos bérletre) változtathatni megengedtesék.

Indokaim:

Évről-évre mind sürűbben hangzik fel a bérlői óhajtó közönség részéről az a panasza, hogy nem tud páholybérletre jutni. — Ismernek olyan családokat, akik éppen azért, mivel társadalmi állásuknál fogva a megkívánt páholybérletre nem juthatnak, inkább lemondanak aszínházbajárásról.

Az összes páholyok le lévén bérlve, a nagy közönség része, amely bérletet váltani különböző okok folytán nem tud, nem juthat páholyhoz, míg az igazgató nincsen abban a helyzetben, hogy pénztárának bérletes napokon páholyjegyet adhasson árusításra.

Művészi szempontból is kívánatos a négyes bérletrendszer azért, mivel a fokozódó igények kielégítése végett az igazgatónak az újdonságok tömegét kell színe hoznia, melyeknek a betanulása a személyzet részéről munkaidőt követel. Az ajánlott módosítás lehetővé teszi, hogy egy-egy újdonság egymásután négy bérletes napot töltsön ki, illetve négyszer kerüljön színre, mi által a személyzet újabb tanulási időhöz jut.

A négyes bérletrendszer már nagyobb városokban több helyen elfogadtatott, míg csaknem az összes nagyobb társulatok igazgatói ezen revízió keresztülvitelét sürgetik.

A négyes bérletrendszer tervezetét a következőkben vagyok bátor kimutatni:

Eddig volt a kis bérlettel együtt összesen 210 bérletes előadás. Október 1-től május 15-ig. Ezen kétszázöt bérletes előadást 208-ra redukálva és a négyes bérletben felosztva, minden bérlőre az eddigi 60 bérletes előadás helyett 52 előadás jut.

A bérletek ilyen módon való rendezésével a mostani helyárfelemelés úgy a közönségre, mint az igazgatóra nézve nem volna befolyással és az átmenet észrevétlenül könnyen menne, mert a bérletek olcsóbbak és hozzáférhetőbbek lennének.

A társulatnak alkalma lévén több munka időre, az újdonságok több estét hódíthatnának. A közönség a színház-eltartás terhe jobban felosztatván, anyagilag is olyan pozícióba jutna az igazgatót, hogy a bérlők és a nagyközönség fokozódó igényével lépést tudna tartani, ami a bérlők és a nagyközönség teljes megalégedésére és előnyére szolgálna.

Kérelmemet a Tekintetes Tanács jóindulatú szíves figyelmébe ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

Kelt Máramarosszigeten, 1911. augusztus hó 25-én.

Zilahy Gyula,
igazgató.

A városi tanács kiadja a kérvényt a színházi bizottságnak, mely a jövő hét elején ül össze és e bizottság véleményének beérkezése után fog dönteni a bérletrendszer fölött.

KÖZOKTATÁS.

A debreceni református elemi iskolákba a növendékek beiratása f. évi szeptember 1-én kezdődik. A szülők és a növendékek felhivat-

nak, hogy szeptember 1-től 7-ig az illető osztály-tanítóknál, szeptember 8-tól 15-ig a kívánt osztályt magában foglaló csoport igazgató-tanítójánál, — szeptember 15-én tul pedig Szele György reform. lelkész iskolaszéki elnöknel jelentkezzenek, beiratás végett.

— A Debreceni Zenedébe való beiratkozás szept. hó 4-től kezdődik. A tandíj olcsóbb bármelyik zeneiskola vagy magántanítói tandíjnál s tetszés szerinti részletekben fizethető. Kezdő növendékek hetenként 3 tanórát, a többiek 3 gyakorlati s 1 elméleti órát kapnak. Bővebb felvilágosítás nyerhető a Zenede Vár-utca 1. sz. helyiségében szept. 4-től 10-ig, délelőtt 10 órától 1 óráig.

Baltazár Dezső dr. Királyházán.

A püspök első templomszentelése.

Tegnap vasárnap szentelte fel Baltazár Dezső dr. püspök a királyházai református új templomot s ez alkalommal az ugocsi szatmári és mármaros községekben igen sokan keresték fel s valóságos ünnepeletésben részesítették ezzel is újabb tanulást adva annak a nagy szeretetnek, amelyben Baltazár Dezső dr. mindenütt áll.

A templomszentelés ünnepségéről s a lefolyt eseményekről a következő tudósításunk számol be:

Szombaton este érkezett meg Tekeházára Baltazár Dezső dr. püspök, vele voltak Degenfeld József gróf főgondnok, Kun Béla dr. jogtanár, Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — Már itt is óriási tömeg fogadta az érkezőket. Ott voltak Becsky Emil főispán, Morvay Zsigmond főszolgabíró a görögkatolikus és a református egyház küldöttsége.

Vasárnap reggel kilenc órakor kocsin indultak el Királyházára a kíséretnek nagy tömegével. A püspök kocsija mellett és előtt lovas bandérium lovagolt.

Nyolcvan legény, negyven kék, negyven vörös mellényben volt a bandériumban. — Királyházán már nagy sereg ember várta a püspököt, aki Dapsy Tibor házához szállt s onnan ment át a mozsár ágyuk dörgése mellett a templomba, ahol gyönyörű imádsággal szentelte fel a templomot. Utána Bihary Lajos főjegyző mondott igen szép egyházi beszédet. A főszentelésen olyan óriási tömeg vett részt, hogy annak tizedrésze sem fért a templomba úgy, hogy a kívülállóknak külön prédikációt mondott a nagyarnai lelkész. A beszédek után urvacsoaraosztás volt, majd több házaspárt eskettek meg. Végeztül Biky Ferenc esperes mondott áldást a hűvekre.

Egy órakerült véget a templom szentelése, amely után a püspök visszament Dapsy Tibor házához, ahol a tisztelgő küldöttségeket fogadta. Az első küldöttség az egyházmegye küldöttsége volt, amelyet Biky Ferenc esperes vezetett, aki a püspököt és Degenfeld gróf főgondnokot üdvözölte.

Küldöttségileg üdvözölték a püspököt még a görög katolikus egyház, a zsidó egyházköztség, a vasutasok, a különböző egyházközségek, amelyek a legmesszebb fekvő vidékekről is eljöttek. Minden küldöttségnek gyönyörű beszédben válaszolt a püspök, akit csodálattal hallgattak.

Két órakerült a görög szállóban ebéd volt, amelyen felköszöntőt mondtak Szentpály Jenő nyugalmazott alispán, aki a püspököt, Biky Ferenc, aki Degenfeld József gróf főgondnokot, Bihari Lajos György Endre főgondnokot köszöntötte fel, Nagy József halmi ügyvéd, tanácsbíró és még igen sokan. Baltazár Dezső dr. azokra mondott felköszöntőt, akik a királyházai kis leányegyház templomának létesítéséhez hozzájárultak, Degenfeld József gróf főgondnok azokra, akik telkeket adtak.

A gyönyörű ünnepség délután ért véget s a püspök és kísérete este tíz órakerült meg Debrecenbe.

Vérvád Kunszentmártonban.

Gyermekgyilkosság egy lba miatt.

A szolnoki törvényszék vizsgálóbírája vérfagyasztó részletekkel bővelkedő bűnügyben folytat vizsgálatot. A bűnügy immár hetek óta roppant izgatottságban tartja Kunszentmárton község lakosságának nyugalalmát, amelyet különösen a bűncselekmény szereplőinek az az igyekezete zaklatott föl, hogy a vérvád meséjének koholásával hátrítsák el magukról a gyanút. A rémes bűncselekményről s a vizsgálat eredményéről a következőket jelenti tudósítónk:

Gergulics Lukácsék vagyonos tanyai gazdálkodók Kunszentmárton határán. Nagy boldogasszony ünnepén korán reggel kopogtatott Potor Sándor dr. községi orvos lakásán Gergulics felesége, aki nagy fájdalmat szimulálva és kezeit tördelve előadta, hogy hét éves kisleányát halva találta a kukoricásban. Egy órával azelőtt még kávézott a leány, azután a libákat legeltette odakint. Mikor ráakadtak a gyermek holttestére, vele volt a tizenhat éves István fia is. Ketten kocsira tették a gyermek hulláját; ott van a ház előtt, nézze meg az orvos és adjon irást a zavartalan eltakarítására.

Potor dr. meghallgatta Gergulicsné, megvizsgálta a holttestet és megállapította annak merevségéből és a kiütött hullafoltokból, hogy az anya előadása mese. Olyan jelenségeket észlelt, amelyek kétségtelenül igazolták, hogy a gyermek halála legalább fél nappal előbb következett be. Potor dr. nyomban jelentést tett az esetről a csendőrségnél és a kir. járásbírósnál.

Mig az anya a holttestet ide-oda cipelte a kocsin, az apa a kunszentmártoni heti piacon időzött. Mikor a kocsi előtte elhaladt és rajta halott gyermekét meglátta, keserves zokogásban tört ki és szidni, átkozni kezdte a zsidókat, akiket vérváddal illetett. Csakhamar kieszelte az összecsendült tömeg, hogy a gyermeket a zsidók ölték meg, mert kell nekik a vér az épülő új templomhoz.

A csendőrség szétoszlatta a fölizgatott népet és első sorban is vallatásra fogta Gergulicsné, aki megmaradt az első állítása mellett, hogy egy órával előbb még kávézott a leánya. A férj magatartása is gyanús volt a csendőrség szemében, amely már tudta a rög tön megejtett boncolásból, hogy a gyermek halála tizenkét órával korábbi keletű és hogy kávénak nyomain sem voltak a testében. Ha tehát igaz, hogy este együtt vacsoráztak, akkor az apának fel kellett volna tűnnie, hogy a kis Ilonka nincs reggel a házban.

A csendőrség erre letartóztatta az egész családot és hozzáfogott a tizenhat éves fiúnak kihallgatásához. Gergulics István azt vallotta, hogy együtt őrizte a libákat a kis hugával.

— Azt mondja az anyád, hogy te ütötted agyon az Ilonkát, — szólt a csendőr.

A fiu elszörnyedt, nem akarta elhinni.

— Csakugyan az anyám mondta?

— Az; látta, mikor fejbe vágta egy hasáb fával.

— Nohát mán pedig azt az én anyám nem láthatta.

A fiu néhány gercig tépelődött azután megvallotta, hogy jelen volt az este, mikor az anyja agyonütötte Ilonkát, mert elveszett

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozzuk, hogy a Szolyvai, Polenai és Luhi Erzsébet ásványvizek raktárát augusztus hó 7-én József kir. herceg-u 14. sz. alá helyeztük át. Szíves pártfogást kérünk.

Tisztelettel
Roth Testvérek.

a keze alatt egy liba. Hogy az anya hova rejtette el az Ilonka holttestét, azt nem tudja, de annyi tény, hogy többé nem látta, csak másnap reggel a kukoriczásban összetaposva.

Másnap a vizsgálóbíró hallgatta ki Gergulics Pistát. Eleinte tagadott, de azután megismételte a csendőrség előtt tett vallomását. A vizsgálóbíró szerint kétségtelen, hogy az anya követte el a gyilkosságot a saját gyermekén. A vizsgálat azt is megállapította, hogy Gergulicsné mikor az ítéletének hatására, a beállott halált meglátta, nagyon megijedt és hogy ne legyen a szeme előtt a halott, a kamrába cipelte. A férjének beismerte tettét. — Együtt találgatták, mitevők legyenek, hogy a gyilkosság ki ne tudójék. Ennek a tanakodásnak eredményeként állapodtak meg abban, hogy a férj még hajnalban bemegy a községbe, hogy önmagáról minden gyanút elhárítson — a zsidókat fogja vádolni a gyilkossággal, ha majd jön az asszony kocsin a hullával az orvoshoz. Ha ez nem sikerülne, akkor ráfogják valami csavargóra a tettet és hogy ennek valószínűsége is legyen, ezért taposták össze az Ilonka holttestét oly mértékben, hogy a boncolásnál az összes bordákat összetörve találták az orvosok.

A csendőrség az egész Gergulics családot beszállította Szolnokra, a kir. Törvényszék fogházába.

A politika eseményei.

A miniszterelnök nyilatkozatai.

Egy bécsi lap mai számában azt írta, hogy szeptember hatodikán a magyar miniszterelnök audienciára megy a királyhoz. Egy fővárosi lap munkatársa ezért kérdést intézett a miniszterelnökhöz, aki ma érkezett meg Hédevári birtokáról, hogy mi igaz-e hírből.

A miniszterelnök ezt válaszolta:

— Lehet, hogy megjelenek az audiencián, de erre most semmi kényszerítő ok nincsen. Különben az audiencia idejét egyáltalán nem állapították meg.

Ezután arra vonatkozóan tett kérdést az újságíró, mi igaz azokból a hírekből, hogy legközelebb házfelozlatás lesz, amire Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ezeket mondta:

— Egyelőre minden a régiben marad.

Kossuth a technikázás ellen.

A vitarendező bizottság a múlt hét végén abban állapodott meg, hogy ezen a héten csak névszerinti szavazások legyenek, csupán szerdán beszélhessen Lovász Márton, hogy megindokolja a sajtótermékek szabad terjesztéséről beadott törvényjavaslatát. — Ugy látszik azonban, hogy Kossuth Ferenc befolyása kezd érvényesülni a vitarendező bizottságban, mert újabban azt határozta, hogy a névszerinti szavazások legnagyobb részét visszavonja és ezen a héten a véderő javaslatokhoz is hozzá fognak szólni.

A Kossuth-párt végrehajtó-bizottsága a párt tagjaihoz a múlt héten levelet intézett, melyben felhívta őket, hogy legyenek elkészülve arra, hogy esetleg már e héten beszédet kell tartaniok. Ugy mondják, hogy Kossuth Ferenc több ízben kijelentette a vitarendező-bizottság tagjai előtt, hogy a folytonos névszerinti szavazások taktikáját nem helyesli. Hanem azt kívánja, hogy a közvélemény időnként felvilágosíttassék a véderőjavaslatok káros voltáról és evégből lehetőleg minden nap állítson az ellenzék egy-egy szónokot a véderőjavaslatok ellen.

Erre vezethető vissza, hogy a képviselőház mai ülésén az ellenzék tizenkét névszerinti szavazást, amely ki volt tűzve a na-

pirendre, visszavont, hogy szerdán már megindulhat a rendes szónoklatok sora.

Berzeviczy nem fogad.

A képviselőház elnöke, Berzeviczy Albert ma Zsilinszky István képviselőnek kijelentette hogy nem fogad küldöttségeket. Zsilinszky ugyanis azt akarta, hogy az elnök fogadjon egy vidéki küldöttséget, amely a véderő javaslatok elleni föllíratot személyesen akarja átadni. Berzeviczy Albert azonban kijelentette, hogy miután a küldöttség szóval is tiltakozni akar, nem fogadhatja. Ha fogadná nem tartózkodhatnék a pártpolitikában való részvételtől. A küldöttség vezetője ugyanis bizonyosan mond beszédet, erre neki válaszolni kell s így lehetetlen, hogy ne tegyen pártpolitikai nyilatkozatot, ami nem volna helyes.

A felfogást általában helyesnek tartják, csupán Jutsh Gyula jelentette ki, hogy az eddigi elnökök minden küldöttséget fogadtak.

Tanácsok a beiratás előtt.

I.

Jön az iskolaév, itt van mindjárt szeptember. Ezer gond, ezer kiadás, ezer függő kérdés a szülőknek. Mit tegyen, hogy legyen, hova adja a fiát, mit csináljon a lányával. — Ilyenkor erkölcsi kötelessége annak, akinek van, jó tanácsait előadni. Nekem vannak. Ha nem is jók, de eredetiek. Ha nem is követik, legalább olvassák el.

Tehát:

1. Mindig más felekezeti intézetbe add gyermekedet, mint amilyen hiten ő maga van. Így biztosan állhatatos maradj.

2. Ha kosztba adod a gyermekedet, nagyon ügyelj a következőkre. Ha a húst szereti a gyerek, add pékhez kosztba, ha a tésztát szereti, add henteshez, mert a pék csak hussal él, a hentes meg gyűlöli a szagát is, de annál jobban szereti a finom tésztát, amit a pék még ünnepnap is lenéz.

3. A tanárokat ma már nem lehet megvesztegetni. Ma már a tanárok vesztegetik meg a rossz tanulók szüleit, hogy vigyék máshová a gyerekeiket.

4. Ha szép a leányod: hagyd otthon és ne tanítsd. Ha csunya: a férfiak hagyják otthon. Ha van hozománya leányodnak, képeztesd ki valamire: a diploma a legmegbízhatóbb férj egy gazdag leány számára. Ha nincs egy krajcárja sem, add hamar férjhez: a férj a legtöbbet érő diploma egy szegény leánynak.

5. Ha kereskedő hajlamai vannak a fiadnak, add be a tánciskolába, ha jogász akar lenni, irasd be a teológián, ha színész hajlamai vannak, vidd el a siketnéma intézetbe, ha katonatiszt szeretne lenni, végeztess vele kereskedelmi — és ideális állapotok lesznek a földön. Lesznek sliffel bíró kereskedőink, istenfélő ügyvédek, értelmesen beszélő színészeink és a tartozik-követel rovatra ügyelő, adósság nélküli tisztjeink.

6. Instruktor ne végy a fiadnak. Ha a fiad instruktorra szorul, ez azt jelenti, hogy rossz tanuló. A rossz tanulónak pedig van elég sok pajtása, akikkel olcsóbban és szívesebben eljátszik, mint az instruktorral.

7. Tankönyveket csak új állapotban végy. Ma már oly ritka az ilyen ember, hogy annak olcsóbban adják a vadonatúj könyvet, mint az öreget. Az öreg könyvek ma a legdrágábbak, mert mindenki ilyent akar, így tehát mesterségesen kell vadonatújakat erre a célra preparálni.

8. Ha a fiad jogász akar lenni, fojds meg. Ha katona: akaszd föl. Ha kereskedő: lödd agyon. Ha hivatalnok: mérgezd meg. És ha ezek után még tanácsot tudsz adni neki: ugy tömesd ki magad.

Ime: ezek a jóakaratu tanácsaim a szülőkhez.

Aida.

Kolerariadalom a fővárosban.

Több gyanus megbetegedés Ujpesten.

Ma óriási pánikot idézett elő a fővárosban s ennek nyomán az egész országban, hogy közvetlen Budapest közelében Ujpesten több koleragyanus megbetegedés sőt két haláleset is történt.

A riasztó hírekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Az upesti Leiner-féle gyárban tegnap és ma három koleragyanus megbetegedés történt. Két beteg ma meg is halt.

Az egyik Flore Florea, a másik Tose Gábor munkás.

Pénteken, délután, munkaközben a gépek mellett Flore Florea, hirtelen rosszul lett. — Görcsök fogták el, majd hányás s rettenetes kinok között vonaglott a munkaterem padlóján. Nyomban elhívták hozzá Steiner Henrik munkáspénztári orvost, aki megvizsgálta, orvosságot is rendelt neki, még azon az éjszakán bevitette a kórházba. Flore a neki rendelt orvosságokat már nem vette be. Szombaton reggel rettenetes kinok között meghalt.

Alegszigorubb óvintézkedések ellenére is már szombaton reggel újabb megbetegedés történt a Leiner-féle gyárban. Az elkülönített munkások egyike, Tose Gábor negyven esztendőssé lett rosszul, teljesen a Flore megbetegedéséhez hasonló gyanus körülmények között.

Tose Gábor állapota a járványkórházban sem javult s a legborzasztóbb kinok görcsök közt folytonosan hányás után ma meghalt.

A két halott holttestét felboncolták. — A bakteriologiai vizsgálatot ma fejezték be s ez negatív volt, ázsiai kolera nyomát nem csupán kolera nostrást találtak.

Azóta újabb gyanus megbetegedések történtek ugyanabban a gyárban és pedig Szabó Mihály munkás lett rosszul kolera gyanus tünetek közt.

Az ország egyéb részeiből is kolerás híreket lejtenelek. Így a Zalamegyével határos Falnic horvátországi községben hat esetben hivatalosan megállapították a kolera.

Miskolcra táviratozzák: A szomszédos Heőcsal a községben tegnap koleragyanus tünetek közt megbetegedett Oláh Antalmé máv. vasuti mázoló neje. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy kolera nostras esete forog fenn, a mit az asszony Budapesten szerzett, a hol Szent István napján sok gyümölcsöt evett.

SPORT.

— **Tréningmérkőzések.** Vasárnap a bajnokira készülő Tornaegylet a helyi csapatokkal training mérkőzéseket tartott. Az I. csapat a Munkás Tetszők Egyesületével mérkőzött és azt szép mindkét részről lelkes játékok után 16—2 eredménnyel legyőzte. A DTE-ből kiváltak Antal (8 gól), Dugó (5 gól) Lengyel (3 gól) Tolnai, Wolhrab. A Munkásoknál Bajnay kapus produkált igen szép védést, Kiss és Paulo. A mérkőzést megelőzőleg a DTE. II. mérkőzött a Kereskedelmi Alkalmazottak csapatával, mely felett 1—0 aránnyal győzött. Kiváltak Vámos, aki különben végigjátszotta teljes erővel az I. mérkőzést is, ugyan így Orosz, Brody, Ormós. A Kase csapatából Szegal, Heller. A DTE I. mérkőzést Hajdu a II. mérkőzést Klein vezette.

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana

Halálos baleset egy utépítésnél.

A homok agyonnyomott egy fiut.

Halálos szerencsétlenség történt ma a hosszúpályi törvényhatósági ut építésénél. — Egy kocsi homok ráborult két kis fiura, akik közül az egyik azonnal meghalt, a másik pedig súlyos belső sérülést szenvedett.

Az utépítésnél most végzik a homokolási munkálatot, amelyekhez a szükséges futó kocsikon szállítják, amelyeket lovakkal vontatnak. A homokos kocsik tengelyen mozgathatók s azokból a homokot nem lopással dobják ki, hanem megbillentik a kocsin lévő mozgatható ládat s arra a homok kiborul.

Rendesen öt kocsit kapcsolnak egymás mellé, amelyet egy ló húz. Minden ilyen kis kocsisor mellett egy kis fiu van, aki a lovat elvezeti.

Ilyen a kocsik mellé alkalmazott kis fiu volt Tóth István 12 éves debreceni fiu, aki már napok óta dolgozott az utépítésnél s hajtotta a lovat a homokrakodóhoz s oda, ahol a homokra szükség volt. Ma is ezt a munkát végezte. Délután három és négy óra között az egyik fordulónál az üres kocsikat a homokrakodóhoz hajtotta vissza, egyik kis pajtásával, aki hozzácsatlakozott, az üresen álló kocsik árnyékába ült, a míg a munkások a kocsik ládját a homokkal megtöltik.

Tóth István és társa a tíz éves Safranek Jóska ott játszottak a homok kocsik árnyékában, amikor egyszerre eddig ismeretlen okból az egyik kocsi ládája megbillent és az abban volt több köbméternyi súlyos homoktömeg a két kis fiura zuhant és teljesen eltemette őket.

A munkások azonnal észrevették a szerencsétlenséget és hozzáláttak a két kis fiu kiszabadításához. Csakhamar elő is került a két gyermek teste, de mindkét fiu eszméletlenül fektült. A munkások akkor vízzel kezdték őket locsolni. Ez Tóth Istvánnál eredménnyel is járt, mert nagy sokára magához tért, de Safranek Jóska halott volt, a nehéz homoktömeg megölte a szerencsétlen fiut.

Tóth Istvánt az ott dolgozó bátyja a kórházba szállította, ahonnan értesítették a rendőrséget, amely azonnal megindította a nyomozást hogy kit terhel a felelősség a halálos balesetért.

HIREK.

— **A király nyaralása.** Ischlből táviratozzák: Ő felsége szeptember 8-án délután hét órakor utazik el Ischlből és este hét óra után érkezik meg Schönbrunnba. Tegnap délután hosszabb sétát tett a kastély parkjában. Az ischli tartózkodás utolsó napjaiban a király még több audienciát ad. Thun, csehországi helytartó 31-én tesz jelentést a királynak a cseh-német béketárgyalásokról. Ugyanez időtájt lesz gróf Aehrenthal közös külügyminiszter audienciája. Kihallgatáson jelenik meg eFrensz Ferdinánd trónörökös is, hogy beszámoljon a királynak a dalmát hadgyakorlatok lefolyásáról. E kihallgatás időpontja még nincs megállapítva.

— **A prezumtiv trónörökös esküvője.** — Bécsből táviratozzák: Károly Ferencz József, a prezumtiv trónörökösnek eredetileg október negyedikére tervezett esküvőjét Zita pármái hercegnővel valószínűleg csak október 18-án fogják megtartani. Az esküvő a schvarzau kastélyban lesz. A király tudvalevőleg jelen lesz az esküvőn, kivülről azonban még csak az uralkodóház szűkebb családi köre és a pármái hercegi család fog az esküvőn résztvenni.

— **A presbiterium ülése.** A debreceni református egyház augusztus hó 29-én, kedden délután 4 órakor az egyház tanácstermében másodszeri meghívás: a presbyteri gyűlést tart, melynek tárgysorozatán az augusztus 26-ára összehívott, de meg nem tarthatott gyűlés tárgysorozatában irt ügyek szerepelnek.

— **Kltüntetés.** A király Majoros Sándor debreceni tankerületi főigazgatósági tollnoknak sok évi buzgó működése elismeréséül az arany érdemkeresztet adományozta.

— **A Csokonai-kör lejáró pályázata.** A Csokonai-körben két pályázat jár le nemsokára. Az egyik a Löfkovits Arthur adományából 300 koronával jutalmazandó költő íelbeszé és pályázata, amelynek szeptember 15. a határideje, a másik a Telegdi Kovács László színműrodalmi alapítványából hirdetett pályázat, amelyre 1000 korona van kltüzve és amely folyó évi október 15-én jár le. Mindkét pályázatra a művek Kardos Alberthez a Csokonai-kör titkárához küldendők. (Reáliskola-u. 2.)

— **Házasság.** A következő családi jelentést kaptuk: Vészi József és neje Keményfi Ferike tisztelettel meghívják Edit leányuknak dr. Balkányi Kálmánnal Budapesten a Pesti Lloyd Társulat dísztermében 1911. szeptember 10-én délnélben 12 órakor tartandó esküvőj re. — Dr. Balkányi Miklós és neje Popper Berta tisztelettel meghívják Kálmán fiuknak Vészi Edittel Budapest a Pesti Lloyd Társulat dísztermében 1911. szeptember 10-én délnélben 12 órakor tartandó esküvőjére. — Gratuláció: a Pesti Lloyd Társulat dísztermében (V. Mária Valéria-utca 12.)

Hochstädter Ernő, a debreceni helyi vasut főtisztviselője szeptember 3-án délután 3 órakor tartja esküvőjét Péterffy Margit urhölgygel, Péterffy Benő debreceni kereskedő leányával.

— **A hortobágyi öntöző csatorna.** Megemlékeztünk arról a nagyfontosságú tervről, amely szerint a földmivelésügyi miniszter a Hortobágy egy 3000 holdas részletét csatornázni akarja s ott mintagazdaságot is ték meg az átengedendő területet, a szerződési tervezetet is leküldte már a városhoz, miután azonban e tervezetben hibásan jelölték ceg az átengedendő területet, a szerződést a város nem vette tárgyalás alá, hanem felvilágosítást kért a miniszteriumtól. Most került ez az ügy a tanács elé, amely kimondta, hogy mindaddig levélárba teszi ezt az ügyet, amíg a fölvilágosító tervek meg nem érkeznek.

— **Torontálmegye alispánja A Nap ellen.** Nagybecskerekéről táviratozzák: Torontálmegye alispánja ma rendeletet bocsátott ki, amelyben megtiltotta A Nap utcai árusítását, illetve az erre adott jogot visszavonta és a rendelet sürgős végrehajtására a rendőrkapitányokat és főszolgabírákat utasította. A rendelet megokolásában kimondta az alispán, hogy a lapot nem tartja méltónak, hogy a kolportázsijoggal elősegítse annak terjedését.

— **Debrecen város adománya a tűzkárosultaknak.** Debrecen város tanácsa mai ülésén Rimakokova községnek, amelyet a tűzvész pusztított el, 30 korona segélyt szavazott meg.

— **Az adókvetés a városházán lesz.** Az első adókvető bizottság, minthogy a régi gazdasági tanintézetben elfoglalt tantermet az iskolának kell átadnia, szeptember hó elsejétől kezdve üléseit a városháza nagytermében fogja megtartani. A tárgyalási rend egyébként az eddigiek szerint megmarad.

— **Hegyi Antal plébánosjelölt.** Csongrádról táviratozzák: Csongrád város képviselőtestülete tegnap értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a Porubszky József plébános halálával megüresedett plébánosi állásra Hegyi Antal volt csongrádi plébános kinevezését kérelmezik gróf Csáky Károly megyéspüspöktől és gróf Károlyi László kegyurától. Hegyi 1902-ben a szegedi törvényszék ítélete elől Amerikába ment, miután önként lemondott a plébánosi állás-

ról, majd mikor Amerikából visszatért, büntetését részben kitöltötte, részben kegyelem útján elengedték neki. Hegyi Antalt ez évben Csongrád lakossága bírónak választotta. Tegnap, vasárnap délelőtt, látogatott népgyűlés volt, amelyen Faragó Antal országgyűlési képviselő elnökölt. A népgyűlésen elhatározták, hogy a plébánosi székben Hegyi Antalt szeretnék látni és hogy a képviselőtestület ez ügybeni feliratát népes küldöttség fogja a püspökhöz és a kegyurhoz vinni.

— **Vizsgálat a debreceni muzeumban.** Fejérpataky László dr. a Muzeumok és a könyvtárak országos főfelügyelőségének felügyelője ma délelőtt tizenegy órakor Debrecenbe érkezett, hogy megtekintse a debreceni muzeumot és könyvtárakat. Az illusztris vendéget K. Tóth Mihály dr. tanácsnok fogadta.

— **Az Ajtó-utcai lakosok panasza.** Az Ajtó-utca, Agárdi-, Kétmalom-, Kut- és Nyil-utcák szétágazásánál a rendőrileg legelhagyottabb városrész van, ahol az élet és vagyonbiztonság igen gyenge. A környéken éppen öt korcsma van, ahonnan az éjszaka kijövő részeg emberek rettenetes ivólással, lármával haladnak s felverik a környékbéli lakosokat álmukból. De türethetetlen jelenetek folynak ott napközben is, a környék gyermekei ott jönnek össze s a házakból kidobott macskakölyköket ott kinezák. Rendőrőrszem pedig sm közel, sem távol nincs s így történhetnek meg nemcsak ezek a képtelen dolgok, hanem az is, hogy nem mulik el éjszaka verekedés vagy utcai támadás nélkül. A környékbéli lakosok felzudultak e sok baj miatt s követelni fogják, hogy oda is rendőrt állítson a város. Igen sok a panasz a pecérekre is, akik kinyitogatják a házak kapuját, kicsalogatják a kutyákat és úgy fogják el azokat. Ha pedig valaki szólni mer azért, a leggorombábbban viselkednek, káromkodnak s szidják az embereket s egész hangosan megmondják a véleményüket a főkapitányról is, ha éppen reá hivatkozik valaki. A pecér mellé adott rendőr előbb van s így persze minderről mit sem tud.

— **A megbüntetett kisvasut.** A belügyminiszter ma értesítette Debrecen város tanácsát, hogy ama határozatát, amellyel a debreceni kisvasutra az építés közben okozott forgalmi akadályok miatt kiszabott 50 koronás pénzbüntetést jóváhagyta, harmadfokon szintén jóváhagyta.

— **Halálos vasuti baleset.** Fővárosi tudósítónk jelenti: E hó 27-én délután halálos baleset történt az újsászi vasuti állomáson. Az 507-es gyorsvonaton ment a főváros felé Nagy Károly vasuti kalauz. Ujszászon tolatás közben a szerencsétlen ember két ütköző közé került, amelyek teljesen összenyomták úgy, hogy Nagy azonnal meghalt. A szorgalmas, tevékeny ember haláláról táviratban értesítették a háromszékmegyei Kovásznán lakó családját. A szerencsétlenül járt vasutas tizenhét év óta állt már a vasut szolgálatában.

— **Vidéki városok szaporodása per centekben.** A legutóbbi népszámlálási adatok egybevetéséből kiderül, hogy a kivándorlási mizériák félszáz tiz éven át a Tisza—Maros szög, a Duna két partvidéke és a Tisza jobbpart volt. Az utóbbi területen ez régi nyavalya s annyira megrögzött, hogy miatta Szepesmegye, népessége tiz év alatt egyáltalán nem mutat fel semmi szaporodást. E beteg országrészek városai is aránylag lassu ütemben fejlődnek: Versec gyarapodása 8, Komáromé, Pancsováé és Kassáé 10—10 százalék: Arad és Székesfehérvár 12.5 százalékra, Győr és Pécs 13.5 százalékra vitték. Selmechánya meg éppen lehanyatlott 16 ezerről 15 ezerre. Nagyobb lendület csak Pozsony 18.2, Miskolc 18.6 és Temesvár 22 százalékos emelkedésének mutatkozik. De hova enyész el mindez más vidékek, például Debrecen 22.6, Szatmár németi 25.9, Nagyvárad 28, Marosvásárhely 31.5 és Kolozsvár 50 százaléknvi bővülésével szemközt! Az utóbbiak messze fölülmulják lendületben a 14.5 százalékos Szabadkát és Szegedet, a 15.5 százalékos Kecskemétet, sőt a 20.3 százalékos Budapestet is.

— **Táncmulatság a Bocskay-kertben.** A Debreceni munkás fuvózenekar szeptember hó 3-án, vasárnap egy hírneves vonós zenekar közreműködésével nagyszabású táncvigalmat rendez a Bocskay-kertben, melyet a rendezőség nagy tüzijátékkal fog még kellemesebbé tenni. E sikeresnek ígérkező mulatság iránt már most nagy az érdeklődés.

— **Nagy aranylopás.** Nagybányáról táviratozók: Hetek óta nagy kiterjedésű nyomozás folyik a nagybányai kincstári bányatelepeken: a csendőrök aranytolvajokat keresnek. A csendőrök szívós munkájának meglett az eredménye: a tolvajokat sikerült elcsipni Weisz János és Marosán László bányamunkások személyében, akiknél nagymennyiségű ércet találtak. A Weisz Jánosnál talált érc négy métermásza súlyú. Mikor a csendőrök Weiszre kérdőre vonták, azzal védekezett, hogy az érc a saját bányájából való. Azt azonban nem tudta bizonyítani, hogy a bányában valamikor is foglalkoztatott volna munkásokat, ő maga pedig féltékeny lévén, nem dolgozhatott s így a csendőrség előbb őt, kevéssel rá Marosán László bányamunkást is letartóztatta.

— **Köszönet.** A debreceni leszámoló bank mint szövegkezet dr. Könyves Tóth Mihály tanácsnok ur utján Gebauer Károly elhalálása alkalmával koszorúmegváltás címén 15 koronát küldött hozzám szegény tanítványaim javára. A szíves adományért ezúton is hálás köszönetet mondok. Gácsér igazgató.

— **Közbiztonság a Hatvan-utcában.** Vasárnap este Vincze János részeg munkás megtámadta a családjával békén haladó Markovits Sámuel és ütlegelni kezdte úgy, hogy alig tudták a megvadult embert megfékezni, akit végre is az elősiető rendőr bekísért a rendőrségre.

— **Verekedő suszterlegények.** Lechner Sámuel cipészt tegnap Fischer Ignác lakodalmán haragosai megtámadták és megverték. Ennek a verekedésnek ma volt a folytatása. Megjelent ugyanis a rendőrségen Schvarcz Bernát, Fischer Ignác sógora s elmondta, hogy Lechner két legénye, amikor az Uranusba menve, a Kandel-féle korcsma előtt haladt el, orozva megtámadta s megverte és pedig azért, mert gazdájukat tegnap valaki sógora lakodalmán megverte. A rendőrség most megindította az eljárást a két verekedő suszterlegény ellen.

— **Siketnéma kosztosok.** A siketnémák helybeli intézetének igazgatója tanítvánnyal közül mintegy ötvenet a városban egyes tisztességes családoknál helyez el. Egy-egy növendékért havonként 24 koronát fizet az intézet. Akik ilyen gyermekeket eltartásra, gondozásra magukhoz óhajtanak fogadni, naponként délelőtt 10—12 órák között jelentkezhetnek az intézet igazgatójánál Csapó-utca 25. sz. alatt.

— **Korcsmai verekedés.** Tegnap délután a Nyilas-telepen egyik korcsmában a legények mulatás közben összevesztek. Csakhamar bicskára került a sor, verekedés támadt, ami közben Sándor Mihály 21 éves legényen a bal fülétől a válláig súlyos sebet ejtettek. A vérvesztéstől eszméletlen legényt a kórházba vitték.

— **Tűz.** Vasárnap délelőtt Fürst Ödön könyvi gazdaságában nagy tűz ütött ki, a mely elpusztította a dísznőhizlalt és a közelben levő asztalokat. A tüzet Plága Imre nyolc éves fivő okozta, aki a kazal közelében égő gyufával játszott. A kár meghaladja a tízezer koronát.

— **Új zongoratanárnő a Debreceni Zenedében.** Értékes tanerővel gyarapodott a Debreceni Zenedének kiváló tanári testülete. A növendékek létszámának nagy emelkedése ugyanis szükségessé tette még egy zongoratanári állás szervezését. A zenede választmánya a tanév végén kírta a pályázatot s a nagyszámu pályázó közül Fábry

Irma államilag képesített okleveles zongoratanárnőt választotta meg, akit az országos kir. zeneakadémiát kitünő sikerrel végzett el, az elmúlt évben a szabadkai városi zenedének volt tanárnője s a kit az orsz. kir. zeneakadémia tanári kara is a legmelegebben ajánlott. Fábry Irma kisasszonnyal a zenede értékes tanerőt nyert.

— **Iskolai könyvkereskedésben** az összes helybeli iskolák könyvei és tanszerei kaphatók. **Antalfy József.**

Megnyílt a
GLÜCKEDE
ujonnan berendezett
czipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreczeni első takarékos épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

— **Hatóságilag fertőtlenített** ócska tankönyvek, valamint új állapotban is legelőnyösebben **Aczél antquáriumban** szerezhető be. Legnagyobb tankönyvraktár.

— **Kalapok, nyakkendők stb.** az előrehaladott igény miatt mélyen leszállított árban kaphatók. **Györffy Testvérek**nél, Debrecen, Piac-utca 30.

— **Modern faliképekben** állandó újdonságok **Thaisz Arthur papírárúházában.**

Az összes intézetek részére

ódon és új tankönyvek

Csillag Arthur

könyv és írószer kereskedésében

a legolcsóbb árakon!

— **A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet Debrecenben, Piac-utca 73. sz. f. évi augusztus hó 20-án megalakította a XVI-ik új évtársulatát,** amelyre már a mai naptól kezdve betáblázás, kezesség és értékpapir fedezet mellett ház és földvételekhez, építkezésekhez előnyös feltételek mellett igen olcsó hosszú lejáratú kisebb heti befizetésekkel könnyen törleszhető minden levonástól mentes kölcsönöket folyósít. Régi terhes tartozásokat előnyös feltételek mellett gyorsan convertál.

— **Könyvelésben jártas** leány, üzletben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Tisztelettel tudatjuk a nagy-
érdemű közönséget, hogy

temetkezési intézetünket

Hj. Gebauer Károly vezetője alatt továbbra is **leantartjuk.**

Kérjük a mélyen tisztelt **gyászoló közönséget,** hogy szükség esetén ezután is bizalommal forduljanak hozzánk, mert főtörekvésünk, hogy lelkiismeretesen és pontosan a legolcsóbb árak mellett szolgáljuk ki.

Kiváló tisztelettel

Gebauer Károly és Társa.

őzv. Gebauer Ferenczné.

Pályázat.

Debrecen sz. kir. város fiu-iparos-tanonciskolájánál a **bőripari III. F. és G. szakrajz-csoport óraadó tanítói állására.**

Javadalma: óránként 100 korona az iparos-tanonciskolai alappénztárból, havi előleges részletekben.

Kötelessége: heti 6 órán az igazgatóság által megjelölt időben a miniszteri Szervezetben előirt tanterv alapján való tanítás.

Pályázhatni egyik, vagy mindkét csoportra.

Pályázhatnak a technológiai iparmúzeum bőripari szaktanfolyamát végzett a gyakorlatban és tanításban teljes jártasságot bizonyítani képes egyének.

Kellően felszerelt kérvények f. évi szeptember 8-án déli 12 óráig **Aczél Géza** városi főmérnök, felügyelő bizottsági Elnök címére (Simonffy-utca 2. sz.) küldendők.

Az állomás azonnal elfoglalandó.

Debrecen, 1911. augusztus 28.

A felügyelő bizottság.

Pályázat.

Debrecen szab. kir. város a nőiparos tanonciskolájánál szervezett rajztanárnői állásra pályázatot hirdet. **Kötelessége** heti 24 órán át a nőiparostanonciskola tanterve szerint a nőiparostanonciskola rajztanítása.

Fizetése évi 2000 korona s 400 korona lekbér. Korpótlék 5 évenként (200 kor.) Debrecen szab. kir. város iparostanonciskolai alappénztárból havi előleges részletekben.

Pályázhatnak: Középiskolai, polgári iskolai, esetleg rajztanfolyamot végzett rajztanárnői oklevéllel bírók. Előnyben részesülnek, kik nőiparostanonciskolánál vagy nőipariskolánál már alkalmazásban voltak, kik ezenkívül zenei képzettséggel is bírnak. A megválasztott alkalmazása egyelőre egy évre terjed. Véglegesítés esetén fizetése 2400 kor. és 720 kor. lakkbér. Korpótléka az 1907. XXVII. törvények alapján.

Az orvosi bizonyítvánnyal is kellően felszerelt kérvények f. évi szept. 8-ig **Aczél Géza** városi főmérnök, bizottsági elnökhöz küldendők (Debrecen, Simonffy-u. 2. mérnöki hivatal.)

Szállás f. évi szept. 15-ig elfoglalandó. Debrecen, 1911. augusztus 28.

A felügyelő bizottság.

Pályázat.

Debrecen szab. kir. város az iparos tanonciskolájánál ujonnan szervezett rajztanári állásra pályázatot hirdet.

Fizetése: 2600 korona törzsfizetés 720 korona lakkbér Korpótlék 907. évi XXVI. t.-c. alapján Debrecen sz. kir. város iparos-tanonciskolai alappénztárból havi előleges részletekben.

Kötelessége: heti 24 órán át a 33564—1893. számú vkm. rendelettel kiadott szervezetben előirt tarterv szerint a felügyelő bizottság által kijelölt csoportokban tanítani. A tanórak nappaliak és esteliek.

Pályázhatnak: Középiskolai esetleg polgáriskolai rajztanári oklevéllel bíró férfiak. Kik iparostanonciskolánál már működtek: előnyben részesülnek. A megválasztott az intézet vezetésére irányított minden teendőben tevéleges részt venni köteles.

Kellően felszerelt kérvények a katona kötelezettséget mutató okmánnyal és orvosi bizonyítvánnyal együtt 1911. szeptember 8-án déli 12 óráig **Aczél Géza** városi főmérnök, felügyelő bizottsági Elnök címére Simonffy-u. 2. sz.) küldendők.

Az állomás f. évi szeptember 15-éig elfoglalandó.

Debrecen, 1911. augusztus 28.

A felügyelő bizottság.

Pályázat.

Debrecen sz. kir. város ipariskolájánál szervezett közismereti, illetőleg rajztanári állásra.

Fizetése: 2200 kor. törzsfizetés és 600 korona lakbér. Korpótlék az 1907. évi XXVI. t.-c. alapján Debrecen sz. kir. város iparos tanonciskola alappénztárából havi előleges részletekben.

Kötelessége: Heti 24 órán át a 33564—1893. számú vkm. rendelettel kiadott szervezetben előírt tanterv szerint a felügyelő bizottság által kijelölt csoportokban tanítani. A tanórák nappaliak és esteliek.

Pályázhatnak polgári iskolai vagy szakrajztanfolyamot végzett, különösen fizika és könyvvitel tanítására képesített egyének. Kik már iparostanonciskolánál működtek, előnyben részesülnek. A megválasztott az intézet vezetésére irányított minden teendőiben tevőleges részt venni köteles.

Kellően felszerelt kérvények a katonakötelezettséget mutató okmánnyal és orvosi bizonyítvánnyal együtt 1911. szept. 8-án déli tizenkét óráig Aczél Géza városi főmérnök, felügyelő bizottsági elnök címére (Simonffy-u. 2. sz.) küldendők.

Az állomás f. évi. szept. 15-én elfoglalandó.

Debrecen, 1911. augusztus 28.

A felügyelő bizottság.

Pályázat.

Debrecen sz. kir. város az iparos-tanonciskolájánál szervezett közismereti és rajztanítói együttes állásra pályázatot hirdet.

Fizetése: 2200 korona törzsfizetés és 600 korona lakbér. Korpótlék az 1907. évi XXVI. t.-c. alapján Debrecen sz. kir. város iparostanonciskolai alappénztárából, havi előleges részletekben.

Kötelessége: heti 24 órán át a 33564—1893. sz. vkm. rendelettel kiadott Szervezetben előírt tanterv szerint — a felügyelő bizottság által kijelölt csoportokban tanítani. A tanórák nappaliak és esteliek.

Pályázhatnak: polgári iskolai, vagy szakrajztanfolyamot végzett tanítók. Kik iparostanonciskolánál már működtek és zenei képzettséggel is bírnak, előnyben részesülnek. A megválasztott az intézet vezetésére irányított minden teendőben részt venni köteles.

Kellően felszerelt kérvények a katonakötelezettséget mutató okmánnyal és orvosi bizonyítvánnyal együtt 1911. szeptember 8-án déli 12 óráig, Aczél Géza városi főmérnök, felügyelő bizottsági Elnök címére (Simonffy-utca 2. sz.) küldendők.

Az állomás f. évi szeptember 15-éig elfoglalandó.

Debrecen, 1911. augusztus 28.

A felügyelő bizottság.

Pályázat.

Debrecen sz. kir. város államilag segélyezett iparostanonciskolája III-ik osztályában a **fémipari rajzcsoport** szakirányu tanításával járó óraadói rajztanári állomás betöltendő lévén, ez állomásra pályázat hirdetetik.

Javadalmazás:

I. A kezdő csoport (III-ik oszt.) tanításáért évi 300 korona,

II. A haladó csoport (III-ik oszt.) tanításáért évi 300 korona, mely összeg a város ipariskolai alappénztárából, havi előleges részletekben fizetetik.

Kötelessége:

I. A kezdő csoport tanítása heti 3 órán és pedig szerdán d. u. 2—5-ig.

II. A haladó csoport tanítása szintén heti

3 órán és pedig vasárnap d. e. 8—11-ig, az iparostanonciskolák számára kiadott szervezetben foglalt tantervben c) d) e) f) pontok alatt előírtak alapján.

A felügyelő bizottság fenntartja magának a jogot, hogy e két csoportot különkülön szaktanító vezetésére bizza.

Pályázni lehet vagy csak az egyik, vagy mindkét csoport tanítására. Pályázók kötelesek kimutatni, hogy legalább a fémipari, szakirányu rajztanfolyamot hallgatták. (Felsőbb ipariskolai bizonyítvány, műegyetemi oklevéllel bírók előnyben részesülnek.)

A kellőleg felszerelt pályázatok Aczél Géza városi főmérnökhöz, mint az ipariskolai felügyelő bizottság elnökéhez, f. évi szept. 8-án déli 12 óráig küldendők be.

Az állomás azonnal elfoglalandó.
Debrecen, 1911. augusztus 28.

A felügyelő bizottság.

Pályázat.

Debrecen sz. kir. város fiuiparostanonciskolájának, egyik III-ik oszt. **fémipari** szakrajzcsoportja óraadói állására.

Javadalma: óránként 100 korona.

Kötelessége: a miniszteri tanterv alapján a felügyelő bizottság által megjelölt időben 3 órán át tanítani.

Pályázhatnak, kik legalább a fémipari szakrajztanfolyamot végezték. Felsőbb ipariskolai vagy műegyetemi oklevéllel bírók és kik ipariskolákban már tanítottak: előnyben részesülnek.

Kellően felszerelt kérvények Aczél Géza városi főmérnök, felügyelő bizottsági Elnök címére (Simonffy-u. 2.) 1911. szeptember 8-ig küldendők.

Az állomás azonnal elfoglalandó.
Debrecen, 1911. augusztus 28.

A felügyelő bizottság.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni hogy Mester-u. végén Ujvárosi-ut 5. sz. alatt a mai kornak megfelelő

Vas-, fémöntő- és géplakatosság

újra üzembe vette kezdetét és mivel két szakember vezetése alatt elvállalunk mindenféle **gazdasági gépek, szivattyúk és szőlészeti eszközök** elkészítését és javítását, azonkívül a legkomplicáltabb mechanikai és szerszámgepek műszakilag pontos javításait. Szabadalmi kísérletezési munkálatokat is elvállalunk.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

Boszik és Nagyváthy.

Tanulók felvételnek.

Meghívás.

Az „István“ gőzmalom társulatnak

1911. szeptember hó 10-én délelőtt 10 órakor Debreczenben a Kereskedő Társulat épületének disztermében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata társulatunk és a Borsod-Miskolczi gőzmalom «Borsod-Miskolczi és Debreczeni István gőzmalom részvénytársaság» cég alatt történendő egyesülése tárgyában.

Debreczen, 1911. augusztus 22.

Felhívtnak azon t. részvényesek, kik a rendkívüli közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabályok 26-ik cikké értelmében f. évi szept. 8. és 9-én d. e. 10—12, d. u. 2—4 óráig a társulat Csapó-utca 20. sz. a. lisztraktára irodai helyiségében átvenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

SALVATOR

Gummi-sarkak

Utólérhetetlen tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, ^{VIII}/₃

Egy liter finom érmelléki bor
36 krajczár, 1 kiló pasztatuti
szőlő 30 krajczár

Török és Nemes

özégnél

Csapó-u. 26. (Bruckner-palota).

Telefon 357.

Telefon 357.

Házlebontás miatt!

Mindennemű rajzolt, kezdett és kész kézi munkák, Férfi, Női és gyermek harisnyák, öv zsinórok gyári áron árusítatnak

PÜSTÖS DEZSŐ kézimunka üzletében

Piac-utca 12.

Harisnya fejtetés. — Fehér és színes hímzés vállalat.

Bélyegzőt, pecsétnyomót,

zomán cim táblát és mindennemű vésést olcsón készít

Első Debreczeni Vésnöki Műterem

Eatthyány-u. 22. sz.

Aprò hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Férhez menne földbirtokos 21 éves leánya 250,000 K vagyonnal, továbbá sok száz vagyonos magyar, német, orosz és amerikai hölgy stb. Komoly szándéku urak (vagyon vallás, foglalkozás mellékes) azonnal teljesen díjmentes felvilágosítást kapnak. L. Schlesinger, Berlin 18.

Betöltendő.

Férfi és női divat cikkekben jártas segéd, ki önállóan egy üzletet vezetni tud, felvétetik. Ugyanott egy pénztárnoknő, valamint egy ügyes elárusító is. Czim a kiadó-hivatalban.

Szakképzett üzletvezető ujonnan épített szálloda kávéház, vendéglő és borüzlet részére felvétetik Hatvan-utca 61. Emerich Arnoldnál

Német bonne kerestetik vidékre, uri családhoz négy kis gyermek mellé. Czim Tisza, Püspökladány.

Keresünk gyárunk és kovácsműhelyünk részére tanulókat. Gebauer Károly részvénytársaság, Homokkert.

Kereskedelmista ellátásért elvállal 2-3 gyermek tanítását. Czim Zöldfa-u. 10.

Gyors, gép és szép írásu jó csaiából való uri leány, ki kereskedelmit végzett, irodába ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Éjjeles fiu felvétetik a kiadó-hivatalban.

Adás-vétel.

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvaj, naponta friss érkezésű, kapható Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.

Gőzerővel párkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Csemege szőlőt szállít válogatott fajkból Schasla piros és fehér bármily nagy mennyiségben Darvas Miksa szőlőkivitele. Telefon 294.

Boros herdők minden nagyságban kaphatók Rákóczy-u. 8.

Használt zongora eladó Rákóczi-utca 8. keresztépület.

Eladó Nagy Pál-utcán egy három részre osztott 400 négyszögöl és 1500 koronát jövedelmező telek 30-40 sertésre való hizláló helyiséggel olcsón eladó Czim a kiadóban.

Katolikus temető mentén, Budai Ezsaiás-ut végén két ház, szoba, konyha, kamarával azonnal kiadó. Értekezhetni Piacz 58., földszint 8.

Különféle.

Legszobben tisztít, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u 5.

Megnyilt Goldstein Herman legmodernebbül berendezett orth. bodegája Piacz-u. 85. sz. Wiener-palota.

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos " József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsörendű kivitelben, mérsékelt árban.

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

Új Megnyilt Új

az első debreczeni villanyerőre berendezett

homoru műköszörűde

és aczéláru üzlet

Menian J.

DEBRECZEN, Piacz-utca 3. sz. alatt.

Az Alföldi Takarékpénztár igazgatósága

közhírré teszi, hogy hivatalos helyiségeit hétfőtől

azaz 1911. augusztus hó 28-ától kezdve

ujjonnan épült Piacz-utcai saját palotájába helyezte át.

Az igazgatóság gondoskodott arról, hogy az intézet házában a takarékpénztár ügyfelei, ügyeiket a legkényelmesebb hozzájutással bonyolítassák le, miért is az összes hivatalos helyiségek az épület Piacz-utcai főbejáróján át földszinten nyertek elhelyezést.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruháza

:: Piacz-utca, a Főpostával szemben. ::

Intézeti leány felöltők és Iskola Costümök

őszi és téli idényre dus választékban megérkeztek és szolid olcsó árban szerezhetők be.

Külön mérték osztály.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy Hunyadi-u. 10. sz. alatt

építő és műszaki irodát nyitott.

Étvállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtalannul készít költségvetést és szolgál tanácsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.